Kuusamon yhteismetsä
Kitkantie 21
93600 KUUSAMO
p. 040 514 6058

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle yrittäjävähennystä koskevaksi lainsäädännöksi, HE 176/2016

Asia: Kuusamon yhteismetsän kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esitykseen yrittäjävähennystä koskevaksi lainsäädännöksi

Kuusamon yhteismetsä kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto hallituksen esitykseen yrittäjävähennystä koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksessä on tarkoitus muuttaa tuloverolakia siten, että lakiin otettaisiin mukaan säännös yrittäjävähennyksestä. Esitetyn lain mukaan elinkeinotoiminnan, maatalouden ja porotalouden tuloksesta vähennettäisiin verotuksessa viisi prosenttia, kun tulos otetaan huomioon luonnollisen henkilön tai kuolinpesän verotuksessa. Metsätalouden verotuksessa otettaisiin huomioon vastaava vähennys. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2017 alusta.

Hallitusohjelman linjana on kannustaa yrittäjämäisen toiminnan harjoittamiseen ja hallitusohjelman mukaan yritysmuodoille, joita vuonna 2014 toteutettu yhteisöverokannan alennus ei koskenut, otetaan käyttöön yrittäjävähennys. Yritystoimintaa harjoitetaan kuitenkin laajasti myös muissa yritysmuodoissa, joita verokannan alennus ei koskenut. Eräs tällainen yritysmuoto on metsätaloutta yritysmäisesti harjoittavat yhteismetsät. Esityksen mukaan yrittäjävähennys ei kuitenkaan koskisi yhteismetsiä.

Yhteismetsien verokanta kiristyi vuonna 2012 kahdella prosenttiyksiköllä 28 prosenttiin. Tällöin yhteismetsät irrotettiin yhteisöverokannasta ja siirrettiin yhteisetuuksien verokantaan, joka ei ole tämän jälkeen laskenut. Yhteisetuutta verotetaan erillisenä verovelvollisena ja verotus on yhdenkertaista. Yhteismetsän osakkaita ovat osakaskiinteistöjen omistajat, jotka muodostavat yhteismetsän osakaskunnan. Osakaskunta on erillinen oikeushenkilö.

Lausuntonaan Kuusamon yhteismetsä esittää seuraavaa:

Hallituksen esitystä tulee muuttaa siten, että yrittäjävähennys säädetään koskemaan myös yhteismetsiä. Mikäli yrittäjävähennyksen kohdentaminen yhteismetsille ei toteudu, tulee tällöin yhteismetsien verokanta (verotuksessa yhteisetuus) alentaa 26,5 prosenttiin, jotta yrittäjävähennystä vastaava kannustava verovaikutus toteutuu myös yhteismetsillä.

Metsien omistuksen pirstoutumiskehitys on jatkunut Suomessa vuosikymmenien ajan. Metsäkiinteistöillä on yhä useampia omistajia, tai omistus on jakamattomissa kuolinpesissä. Kiinteistöjen omistusta jaettaessa kiinteistöjen pinta-alat pienenevät halkomistoimituksissa, koska usein useampi kuin yksi henkilö haluaa omistaa kiinteistön alueita. Tämä kehitys johtaa siihen, että metsänomistamisen talou-

dellinen merkitys omistajilleen vähenee ja samalla puun myyntihalukkuus pienenee. Metsän muut kuin puuntuotannolliset arvot nousevat omistamisen taloudellisen intressin vähentyessä usein hallitseviksi. Puukauppa ei tällöin käy, eikä metsänhoitotöihin löydy kiinnostusta. Pienien metsäpalstojen puukauppaa hankaloittaa myös se, että puun korjuun yksikkökustannukset kasvavat pienien puumäärien ja usein myös pienien palstojen verraten heikon tiestön vuoksi.

Yhteismetsät on nähty useissa työryhmissä yhtenä parhaimmista keinoista ehkäistä metsätilojen pirstoutumiskehitystä, kasvattaa tilakokoa ja tuoda säännöllisesti puuta markkinoille. Yhteismetsäomistuksen lisääminen, yhteismetsien pinta-alan kasvattaminen, on yksi *Kansallinen metsästrategia 2025* tavoitteista. Yhteismetsäomistuksen siirtäminen perillisille ei pirsto maa-alueita pienempiin osiin, vaan yhteismetsäosuudet voi jakaa perillisille ilman maiden jakoa. Yhteismetsissä päätökset tehdään demokraattisesti enemmistöpäätöksinä, jolloin yksittäiset henkilöt eivät voi vastustaa esimerkiksi puukaupan tekoa kuten kuolinpesissä. Yhteismetsälain mukaan yhteismetsää on käytettävä ensisijassa kestävän metsätalouden harjoittamiseen ja yhteismetsällä on lain mukaan oltava metsäsuunnitelma, jonka mukaan on toimittava. Suunnitelmallinen ja tavoitteellinen toiminta on tunnusomaista yhteismetsille. Suurimmissa yhteismetsissä osakaskunnalla on palkattua ammattihenkilökuntaa hoitamassa osakkaiden omaisuutta ja kehittämässä toimintaa tavoitteena mahdollisimman hyvä vuosittainen tuotto kestävyysperiaatteita noudattaen. Kun yhteismetsä hankkii itselleen uuden metsätilan, siirtyy metsätila aina aktiivisen metsätaloustoiminnan piiriin.

Kuusamon yhteismetsä on pystynyt kasvattamaan tehokkaan ja suunnitelmallisen metsänhoidon, nykyaikaisen metsävaratiedon kartoituksen ja lisämaan hankinnan vuoksi vuosittaista hakkuusuunnitettaan merkittävästi. Kymmenen viime vuoden aikana vuotuinen hakkuusuunnitteemme on yli kaksinkertaistunut ollen tänä vuonna noin 165 000 m3. Ensi vuoden tavoitteeksemme puutavaran myynnille on metsäsuunnitelmassa asetettu 173 000 m3. Uusia metsätiloja yhteismetsän alueeseen on tässä aikajaksossa hankittu noin 6 000 hehtaaria. Uuden hankitun metsätilan metsämaan puuston kasvun määrän verran kasvatamme seuraavalle tilivuodelle myös hakkuumääräämme. Metsämaan kasvu ylittää yhteismetsällä tälläkin hetkellä poistuman ja toiminta on kestävää. Toimitamme puuta suomalaiselle metsäteollisuudelle ja yksityisille sahoille noin 11 täysperävaunurekallista/jokainen arkipäivä. Työllistämme tällä hetkellä itse ja sopimussuhteessa olevien urakoitsijoidemme kautta yhteensä noin 43 henkilötyövuotta. Aluetaloudelliset vaikutukset toiminnastamme ovat erittäin merkittäviä.

Metsäteollisuuden nyt jo vahvistetut uudet investoinnit Suomeen lisäävät puun käyttöä lähivuosina noin 15 miljoonaa kuutiota vuodessa. Puukaupan on käytävä nykyistä korkeammalla tasolla tasaisesti vuodesta toiseen ja käytännössä yhä useampi passiivinen metsätila on saatava myymään puuta. Yhteismetsien pinta-ala on Suomessa lisääntynyt viime vuosina parhaimpina vuosina jopa yli 25 000 ha/vuosi ja keskimäärin noin 17 000 ha/vuosi viimeisen viiden vuoden aikana. Jos yhteismetsät jätetään pois yrittäjävähennyksen piiristä, supistuu verokantaero pääomatuloveroon 0,50 prosenttiin. Tällöin uusia yhteismetsiä ei ole enää mielekästä perustaa, koska yhteismetsien hallinto ja kirjanpito tuo ylimääräisiä kustannuksia.

Yhteismetsien sisällyttäminen yrittäjävähennyksen piiriin tai verokannan alentaminen 26,5 prosenttiin vaikuttaa suoraan verokertymään 300 000 – 400 000 euroa vuodessa. Veroja maksetaan vain verovuosilta, jolloin tilinpäätös on voitollinen. Kun metsätila liittyy yhteismetsään, se siirtyy metsävaroineen vuodesta toiseen voittoa tekevään ja veroja maksavaan omistusmuotoon. Vain pienimmät yhteismetsät jättävät välivuosia puun myyntiin. Liittämällä yhteismetsiin vuodessa 10 000 ha lisää metsämaata, kompensoituu yllä mainittu verokertymä jo pelkällä lisääntyvällä puun myynnillä. Käytän-

nössä verovaikutus tulee olemaan selvästi positiivinen lisääntyvän hakkuutoiminnan ja metsänhoidon aktivoitumisen myötä. Yhteismetsien pinta-ala on viime vuosina kasvanut selvästi vaadittua enemmän. Tätä kehitystä ei ole syytä katkaista.

Useissa lakiesitykseen toimitetuissa lausunnoissa on esitetty, että yrittäjävähennys tulisi myöntää myös yhteismetsille. Lakiesityksessä ei kuitenkaan ole otettu lainkaan huomioon näitä toimitettujen lausuntojen esityksiä yhteismetsien osalta. Pidämme tätä erittäin epäoikeudenmukaisena kohteluna yhteismetsiä kohtaan

Pyydämme kohteliaimmin, että edellä esitetyt asiat otetaan huomioon yrittäjävähennystä koskevan lainsäädännön lopullisessa käsittelyssä ja että yrittäjävähennys toteutetaan yhdenmukaisesti myös yhteismetsille.

Kuusamossa 28.10.2016

Jarmo Korhonen
toiminnanjohtaja
Kuusamon yhteismetsä

KUUSAMON YHTEISMETSÄ
Jarmo Korhonen
toiminnanjohtaja